

самоврядування, оскільки їх фінансові можливості з місцевих зборів і податків дуже обмежені та недостатні для вирішення соціально-економічних проблем на своїй території» [1].

Отже, виникає запитання: «Чи уряд нас не вводив в оману щодо переваг реформи децентралізації?».

Не можу сказати, що я проти реформи децентралізації, але все повинно проходити продумано і виважено задля розвитку території та держави, загалом.

Література:

1. Юрій С.І. Фінансова парадигма місцевого самоврядування. *Світ фінансів*. 2004. №1. С. 6 – 14.

2. Проект Закону про Державний бюджет України на 2018 рік від 15.09.2017 р. URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=62551.

Підлісний Іван Сергійович

*Слухач магістратури факультету фінансів
Тернопільського національного економічного університету*

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ФІНАНСОВОЇ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ В УКРАЇНІ

Що ж таке фінансова децентралізація? Як вона здійснюється? Фінансова децентралізація містить в собі п'ять взаємопов'язаних компонентів: бюджетна автономія та фінансова самостійність місцевих бюджетів, міцна податкова база органів місцевого самоврядування, надання трансфертів з державного бюджету місцевим бюджетам, децентралізація видаткових повноважень, механізм вирівнювання податкоспроможності місцевих бюджетів. За визначенням англійського ученого В. Оутса, «децентралізація – право незалежного прийняття рішень децентралізованими одиницями» [1, с. 115]. Вона виступає однією з форм розвитку демократії, що дозволяє при збереженні держави та її інститутів, розширити місцеве самоврядування, активізувати населення на вирішення власних потреб та інтересів, звужити сферу впливу держави на суспільство, замінюючи цей вплив механізмами саморегуляції, виробленими самим суспільством, зменшити витрати держави і платників податків на утримання держапарату і його матеріальних додатків – армію, міліцію, тощо [2].

Погоджуюсь із словами Юрія Сергія Ілліча, що основою реального існування місцевого самоврядування є парадигма місцевих фінансів, епіцентром якої є насамперед місцеві бюджети [3, с. 2]. Найболючішою проблемою функціонування місцевої влади було й залишається фінансове забезпечення діяльності органів місцевого самоврядування. Під час трансформаційних процесів в економіці держави все більше і більше відчувається негативний вплив на стан місцевих бюджетів. Місцева влада отримує нові повноваження, а збільшення дохідної бази у відповідності до повноважень відсутнє, оскільки немає відповідної законодавчої бази, яка максимально буде реалізувати розвиток місцевих бюджетів. Частка міжбюджетних трансфертів кожного року зростає, що свідчить про залежність місцевих бюджетів від державного. За результатами досліджень, нині діючий бюджетний механізм в Україні, при якому місцеві ради вищого рівня встановлюють нормативи відрахувань від регулюючих податків і зборів та суми дотацій, призводить до погіршення функціонування місцевих бюджетів нижчого рівня. Це, у свою чергу, не дає змоги профінансувати всі необхідні видатки, що спричиняє погіршення стану соціально-економічного розвитку територій.

В Україні спостерігається певна неоднорідність регіонального економічного розвитку, що негативно впливає на загальні темпи економічного розвитку країни.

У 2015 р. кожен громадянин хотів увійти в склад ОТГ, адже це зручно, ефективно й вигідно для мешканців ОТГ. Що бачимо зараз? Все менше і менше громад хочуть об'єднуватись через те, що побачили реальне обличчя «нової» децентралізації. Децентралізація добре звучить, але лише для тих, хто має певний, наперед вже сформований, фонд коштів для свого існування та володіє законодавчою, судовою гілками влади.

Сусідні держави надають Україні рекомендації, як досягти сталого економічного розвитку. Проте, чи варто їх враховувати? У книзі «Як багаті країни забагатіли... і чому бідні країни лишаються бідними», Ерік Райнерт доводить, що багаті країни стали багатими завдяки поєднанню державного втручання, протекціонізму і стратегічних інвестицій, а не завдяки вільній торгівлі.

Не потрібно вчити бідних, як живуть багаті, а доцільно переглянути історію останніх, і внести певні корективи до стратегії розвитку нашої країни. Тоді і буде ефективною децентралізація місцевого самоврядування в Україні.

Підсумовуючи вищенаведене, хочу зазначити, що все-таки залишається на сьогодні актуальним твердження Юрія С.І., що потрібно внести доповнення до методичних засад бюджетних відносин: наочності та об'єктивності нормативної бази з питань доходів та видатків між центром та регіонами, гласності критеріїв трансфертів у бюджетній системі, стабільності перерозподільних взаємин між рівнями бюджетної системи, економічної зацікавленості [3, с. 9]. У більшості органів місцевого самоврядування можливості вкрай мізерні. Проблема полягає в низькому правовому статусі та обмеженій фінансовій самостійності, недостатньому організаційно-технічному і кадровому забезпеченні.

Література:

1. Оутс В. Фіскальний федералізм / В. Оутс. Нью-Йорк, 1972.
2. Скрипнюк О. В. Децентралізація влади як фактор забезпечення стабільності конституційного ладу. URL: <http://www.ccu.gov.ua>.
3. Юрій С. Фінансова парадигма місцевого самоврядування. *Світ фінансів*. 2004. №1. С. 6–14.

Пінкевич Катерина Романівна

*Студентка четвертого курсу факультету фінансів
Тернопільського національного економічного університету*

СУБСИДІЇ – ВИД СОЦІАЛЬНОЇ ДОПОМОГИ ЧИ ДЕРЖАВНИЙ ПАТЕРНАЛІЗМ?

Масштабна програма субсидій, запроваджена у 2015 р. паралельно з підняттям цін на газ та теплоенергію для населення, була покликана пом'якшити наслідки такого урядового кроку. На сьогодні 9 з 15 мільйонів домогосподарств неспроможні самостійно платити за житлово-комунальні послуги за новими тарифами. Тарифи на послуги ЖКГ, як відомо, й надалі зростатимуть. Зрозуміло, що зростання тарифів на електроенергію призведе до підвищення тарифів на воду та опалення. Відтак, кількість домогосподарств, які будуть неспроможні платити за житлово-комунальні послуги і потребуватимуть субсидій на їх сплату, збільшиться. Таким чином, Україна поступово перетворюється на країну пільговиків. А це в свою чергу приведе до значного зростання видатків державного бюджету і збільшення його дефіциту. Водночас, щоб виплачувати субсидії і не збільшувати дефіцит державного бюджету,